

กรมทรัพยากรทางปัญญา

AI

กับ

กฎหมายลิขสิทธิ์

ศรียลักษณ์ รุ่งเรืองกุลดิษฐ์

นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ กองลิขสิทธิ์

TABLE OF CONTENT

01 AI CASE ต่างประเทศ
ยุโรป จีน สหรัฐ ไทย

02 งานลิขสิทธิ์
ทุกอย่างถือเป็นงานลิขสิทธิ์หรือไม่??

03 ลิขสิทธิ์ VS AI
ผลงานที่ AI สร้างสรรค์มีลิขสิทธิ์หรือไม่

04 ใช้ AI ยังไงให้ถูกวิธี
รายแรก! Shutterstock เปิดสิทธิ์การใช้งานภาพ AI เชิงพาณิชย์

05 ละเมิดลิขสิทธิ์โดย AI
การ Upload รูปภาพของคนอื่นลงแพลตฟอร์ม AI

06 ตรวจสอบงานจาก AI
เช็คอย่างไรคอนเทนต์นี้ใช้ AI เขียนหรือไม่?

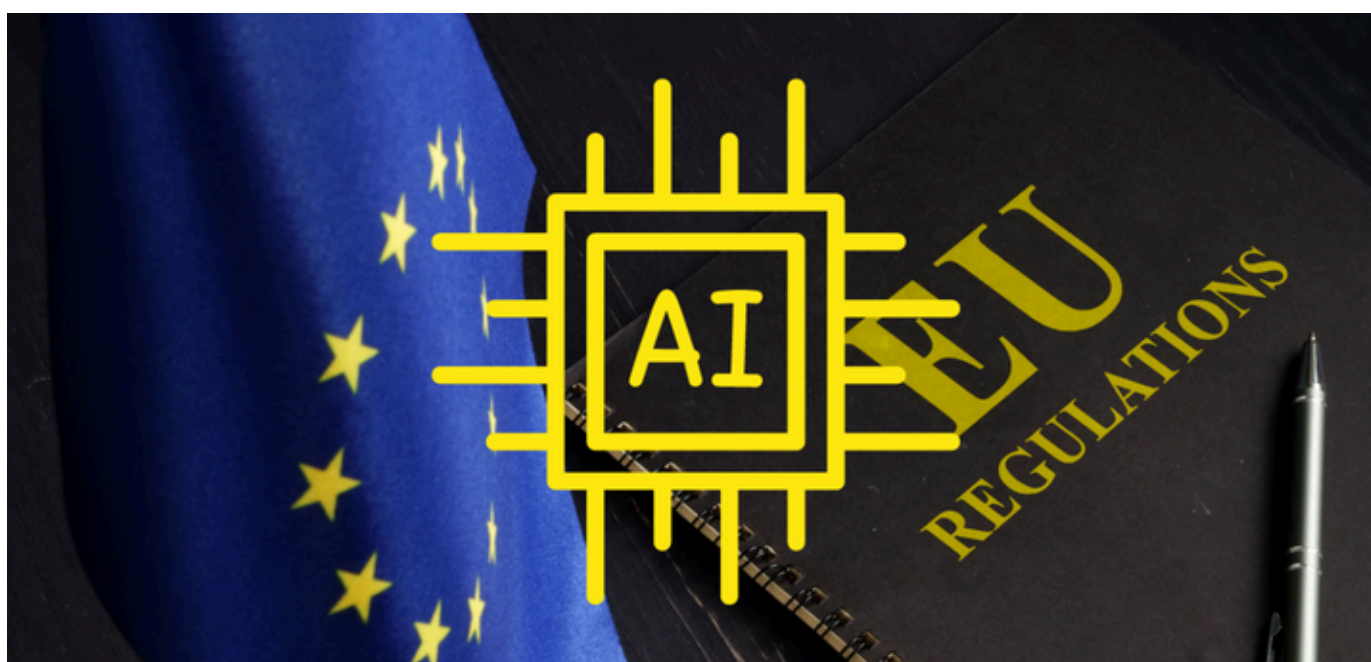

EU AI ACT

สหภาพยุโรป (EU) ได้นำพระราชบัญญัติ AI (EU Artificial Intelligence Act) มาใช้เป็นทางการแล้ว เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2567 ที่ผ่านมา ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญในการควบคุมเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่มีผลกระทบต่อธุรกิจทั่วโลก รวมถึงธุรกิจที่อยู่นอกสหภาพยุโรป

European Union lawmakers vote on an Artificial Intelligence Act at the European Parliament, Wednesday, March 13, 2024 in St JEAN-FRANCOIS

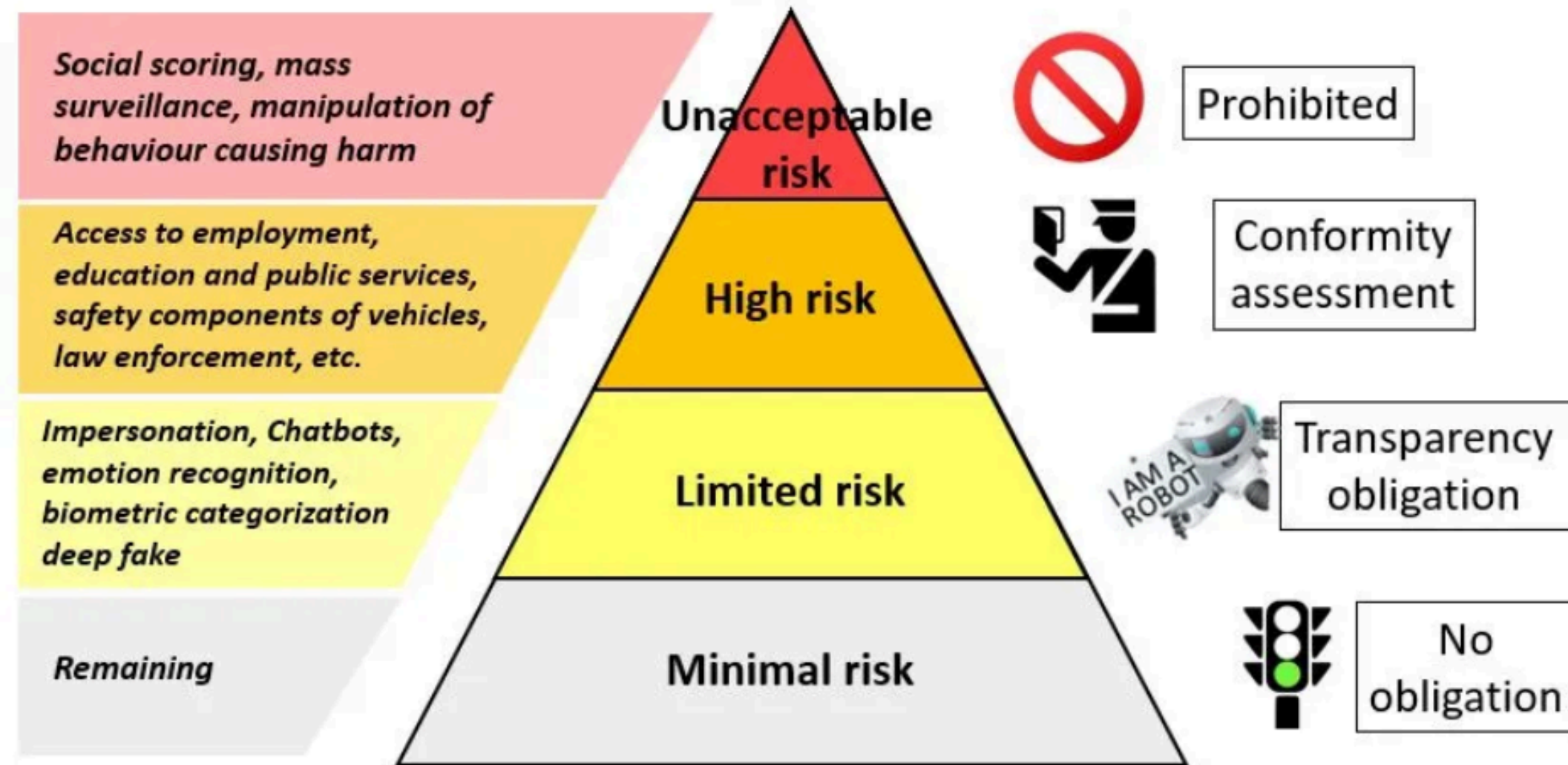

EU AI Act มีการแบ่งประเภทของ AI ตามระดับความเสี่ยงออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

- 1.) ความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ (*Unacceptable risk*)
- 2.) ความเสี่ยงสูง (*High risk*)
- 3.) ความเสี่ยงจำกัด (*Limited risk*)
- 4.) ความเสี่ยงน้อยที่สุด (*Minimal risk*)

EU Artificial Intelligence Act: Risk levels

EU AI Act ประเภทของ AI ตามระดับความเสี่ยง(Credit: Telefonica)

1. AI ที่มีความเสี่ยงสูงเกินไปจนถูกห้ามใช้โดยสิ้นเชิง ตัวอย่างเช่น ระบบการให้คะแนนทางสังคม (social scoring)
2. เช่น สาธารณูปโภค, การศึกษา, การจ้างงาน เป็นต้น (ต้องมีการประเมินเพื่อแสดงให้เห็นว่าระบบ AI มีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของ EU AI Act โดยผู้ประเมินจะต้องเป็นบุคคลที่สามที่มีความเป็นกลางและได้รับการรับรอง)
3. เช่น แชทบอทหรือดีปเฟก (อยู่ภายใต้ข้อบังคับความโปร่งใส ยกตัวอย่าง การใส่ข้อความแจ้งเตือน (disclaimer) หรือลายน้ำ (watermark) บนผลลัพธ์ที่ได้จากดีปเฟก)
4. เช่น AI ในวิดีโอเกมหรือตัวกรองสแปม ซึ่งจะไม่ถูกควบคุมโดย EU AI Act

ภาพต้นฉบับของสาวชาวเอเชียในฝันซึ่งสร้างโดยเอไอ (ซ้ายสุด) ส่วน 3 ภาพทางด้านขวาคือภาพที่สร้างขึ้นระหว่างกระบวนการสร้างเพื่อให้ได้ภาพสุดท้าย ซึ่งกลายเป็นคดีความละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา – ภาพ : Xiaohongshu/Stable Diffusion AI

ศาลอินเทอร์เน็ตกรุงปักกิ่งมีคำพิพากษาในเดือนพฤศจิกายน 2023 ซึ่งเป็นคดีแรกในจีนแผ่นดินใหญ่เกี่ยวกับกรณีนี้ว่า รูปภาพที่สร้างขึ้นด้วยซอฟต์แวร์แปลงข้อความเป็นรูปภาพ ควรได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์และการป้อนข้อมูลมาจากมนุษย์ โดยนายหลี่ต้องเขียนคำสั่ง (prompt) อย่างต่อเนื่องและปรับค่าพารามิเตอร์ซ้ำหลายครั้ง เพื่อให้ได้รูปภาพตามความต้องการ ซึ่งสะท้อนถึงการเลือกเชิงสุนทรียศาสตร์และวิจารณญาณส่วนตัวของเขา นายหลี่จึงเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานและเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องของภาพที่พิพาท

ศาลสหรัฐฯ ชี้ ศิลปะโดย AI

ไม่สามารถจดลิขสิทธิ์
เป็นเจ้าของได้

“Zarya of the Dawn”: detail of an image generated by Midjourney AI from [the full graphic novel](#) by [Kristina Kashtanova](#).

Last February 23, the US Copyright Office (“USCO”) cancelled the copyright registration for the comic *Zarya of the Dawn*, which had been created using AI, registered in the name of the artist Kristina Kashtanova, on the grounds that it was not the fruit of human creation. In short, the USCO concluded that users are not the authors of AI-generated images and cannot register the copyright in their name, even if they have actively participated in creating the prompts, or indications supplied to the AI.

Thaler v. Perlmutter.

– In an August 18, 2023 decision, a judge ruled that works generated by artificial intelligence (AI)[1] are not copyrightable. This may have significant ramifications for protecting works created, in whole or in part, by AIs.

AI system—the so-called “Creativity Machine”
—produced the work at issue here, titled “A Recent Entrance to Paradise:”

สำนักงานลิขสิทธิ์ สหรัฐฯ (USCO)

USCO ได้เผยแพร่ "Guidance on copyright registration involving media crafted by artificial intelligence" หรือแนวทางการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของ AI

ซึ่งกำหนดว่า งานที่สร้างสรรค์โดย AI "ไม่สามารถจดทะเบียนลิขสิทธิ์ได้" และหากงานลิขสิทธิ์ใดมีการสร้างสรรค์ร่วมกันทั้งโดยมนุษย์และ AI ก็จะต้องระบุให้ชัดเจนตอนยื่นขอจดทะเบียนลิขสิทธิ์ด้วย

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์

พ.ศ. ๒๕๓๗

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

และพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

กฎหมาย

ลิขสิทธิ์ไทย

เกี่ยวกับ

AI

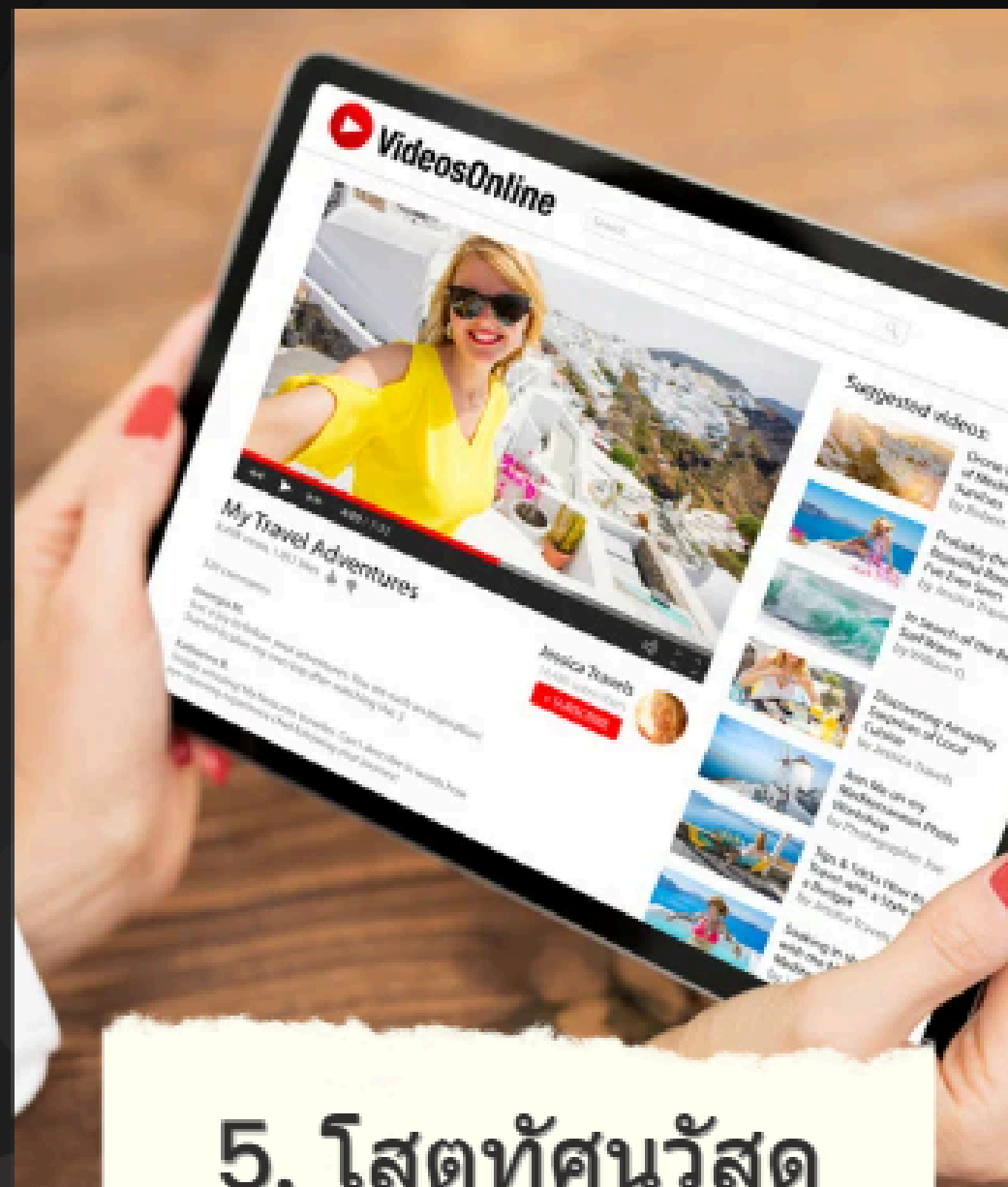

งานลิขสิทธิ์
มีทั้งหมด 9 ประเภท

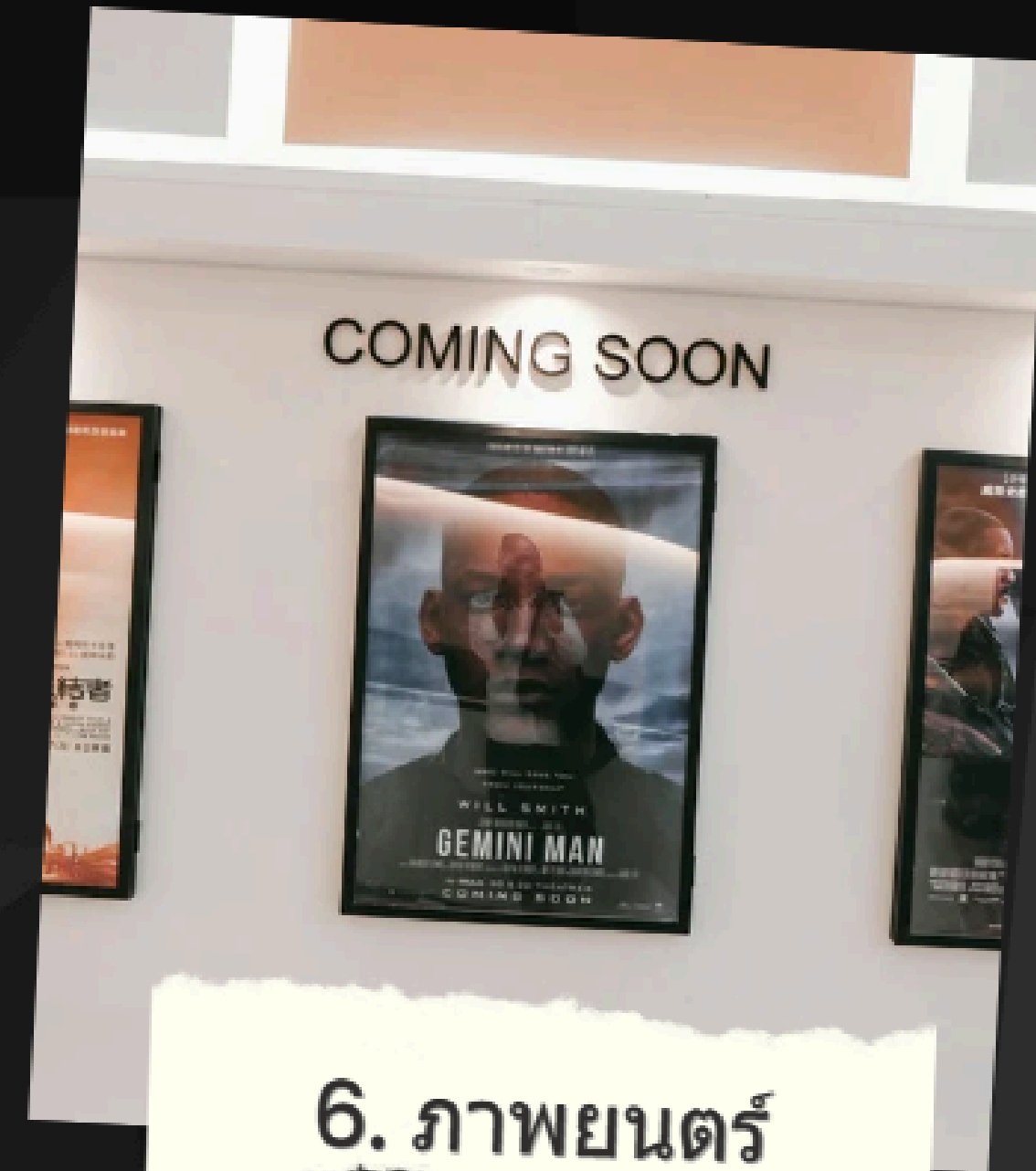

4. ดนตรีกรรม

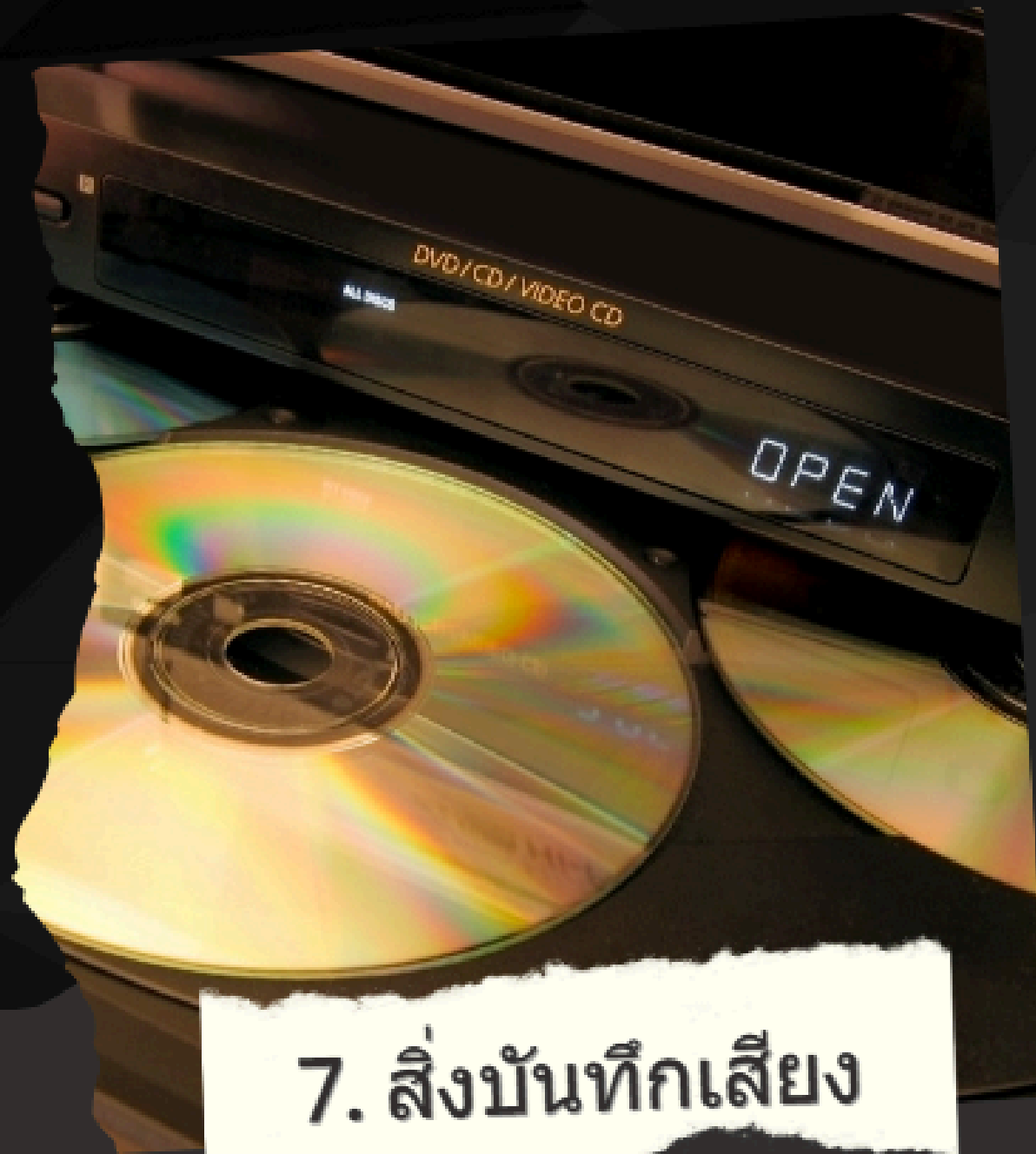
5. โสตทัศนวัสดุ

6. ภาพยนตร์

งานลิขสิทธิ์
มีทั้งหมด 9 ประเภท

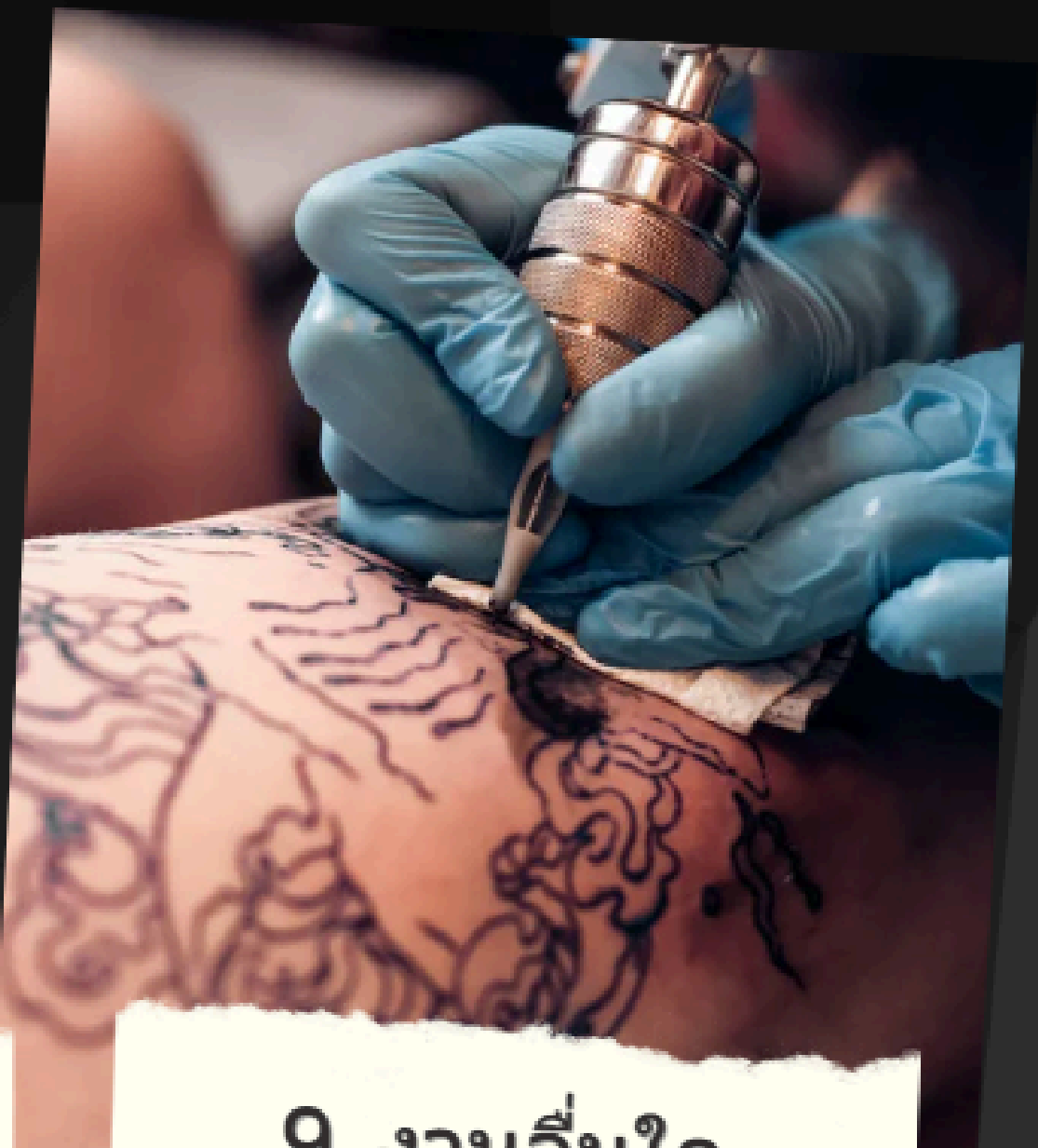

7. สิ่งบันทึกเสียง

8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ

9. งานอื่นใด

งานลิขสิทธิ์
มีทั้งหมด 9 ประเภท

ผู้สร้างสรรค์
ภายใต้

พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ (ไทย)

หมายความว่า

ผู้ทำหรือผู้ก่อให้เกิด
งานสร้างสรรค์

อย่างไรอย่างหนึ่งที่เป็นงานอันมี
ลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้

ผลงานที่ **มนุษย์**
สร้างสรรค์ขึ้น

ยกตัวอย่าง

- ผู้พัฒนาแอป **Midjourney**
- ผู้พัฒนาแอป **ChatGPT**

ผู้พัฒนาแอป

=

**เจ้าของลิขสิทธิ์ใน
งานโปรแกรม
คอมพิวเตอร์**

เพราะ

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ถือเป็น

1

ในงานที่ได้รับการคุ้มครองตาม
กฎหมายลิขสิทธิ์

โดยสามารถนำ Source Code
มายืนยันแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์กับ
กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้

ผลงานที่ AI สร้างขึ้น

ปัจจุบันยัง **ไม่ได้**
ได้รับความคุ้มครอง
ตามกฎหมายลิขสิทธิ์

เช่น การเขียน prompt 2-3
ประโยค และ AI generate
รูปภาพออกมา

Midjourney คืออะไร ทำความรู้จัก AI วาดรูปผ่านคีย์เวิร์ด

ที่มา: <https://arstechnica.com/information-technology/2022/11/midjourney-turns-heads-with-quality-leap-in-new-ai-image-generator-version/>

สอน (Training)

Data Set

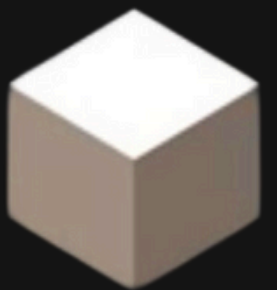
ภาพ video
เสียง text
เพลง

เครื่องเรียนรู้

AI Model

นำไปใช้

AI Model

ภาพ
วิดีโอ
ข้อความ / บทความ
เสียง
เพลง

1. The real Satoshi Nakamoto Bitcoin, ultrarealistic - by George_

สำคัญ!!

ถึงแม้ว่างานที่ AI สร้างสรรค์จะไม่ได้รับ
การคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์
แต่เราควรดู **Terms and Conditions** ของแต่ละ
แพลตฟอร์มด้วย ยกตัวอย่าง Midjourney

มาลองดู Term of Service ของ Midjourney

Version Effective Date: March 7, 2024

You may not use the Service to try to violate the intellectual property rights of others, including copyright, patent, or trademark rights. Doing so may subject you to penalties including legal action or a permanent ban from the Service.

10. Limitation of Liability and Indemnity

We provide the service as is, and we make no promises or guarantees about it.

You understand and agree that we will not be liable to You or any third party for any loss of profits, use, goodwill, or data, or for any incidental, indirect, special, consequential or exemplary damages, however they arise.

You are responsible for Your use of the service. If You harm someone else or get into a dispute with someone else, we will not be involved.

การที่แพลตฟอร์ม AI
นำงานลิขสิทธิ์ของผู้อื่น
มาเทรนถือเป็นการ
ละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่?

**การ UPLOAD รูปภาพ
ของ**คนอื่น**
ลงแพลตฟอร์ม AI ถือว่า
ละเมิดลิขสิทธิ์ไหม?**

= ละเมิดลิขสิทธิ์

บุคคลที่เป็นผู้ควบคุมหรือให้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนั้น (เจ้าของลิขสิทธิ์
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ก็จำเป็นต้องเป็นผู้รับผิดชอบละเมิดลิขสิทธิ์
เพราะเป็นผู้ควบคุมสั่งการ
คล้ายๆ กับเคสผู้ควบคุมเครื่องจักรที่ต้องรับผิดชอบการดำเนินงานที่เกิดขึ้น

เจ้าของลิขสิทธิ์

เป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการทำซ้ำ
การดัดแปลง การเผยแพร่ต่อสาธารณชน
ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนา
รวมถึงการอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิ

ดังนั้น

ดังนั้น การนำผลงานของเจ้าของลิขสิทธิ์
มาใช้ เผยแพร่ ดัดแปลง ทำซ้ำ

โดยเจ้าของไม่อนุญาต
= ละเมิดลิขสิทธิ์

บทกำหนดโทษ

การละเมิดลิขสิทธิ์ขั้นต้น

ทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน
โดยไม่ได้รับอนุญาต

ปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท

ถ้ากระทำการเพื่อการค้า

จำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 4 ปี หรือ
ปรับตั้งแต่ 100,000 บาท ถึง 800,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 69

การละเมิดลิขสิทธิ์ขั้นรอง

รู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานทำขึ้น
โดยละเมิดลิขสิทธิ์ + กระทำเพื่อหากำไร
โดยขาย ให้เช่า เผยแพร่ต่อสาธารณชน แจกจ่าย
นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

ปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท

ถ้ากระทำการเพื่อการค้า

จำคุกตั้งแต่ 3 เดือน ถึง 2 ปี หรือ
ปรับตั้งแต่ 50,000 บาท ถึง 400,000 บาท
หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 70

**ถ้ามนุษย์ใช้ความวิริยะ
ในการวาดภาพสร้างสรรค์
ผลงานขึ้นมา ส่วน AI
ช่วยลงสีให้**

**มนุษย์ VS AI ใครเป็น
เจ้าของลิขสิทธิ์?**

มมุษย์

เพราะ?

ลักษณะของงานที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครอง

1. การแสดงออกซึ่งความคิด
2. ระดับการสร้างสรรค์เพียงพอ
3. ประเภทงานที่กฎหมายกำหนด
4. ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย

24 × shutterstock®

ภาพ Generative AI ที่ใช้งานได้จริงได้

Number 24 | Authorized Shutterstock Partner in Thailand and Myanmar

Shutterstock เปิดสิทธิ์การใช้งานภาพ AI เชิงพาณิชย์ พร้อมวงเงินประกันภาพ (Indemnification) สำหรับลูกค้าระดับองค์กรแล้ว พร้อมมอบค่าตอบแทนแก่ศิลปินหลายแสนคนผ่านกองทุน Contributor Fund เพื่อสนับสนุนภาพ AI โดยเฉพาะ

ใช้ AI เขียนหรือไม่?

2

เว็บไซต์ที่พอจะใช้
ตรวจสอบงานได้
แถมใช้งานได้แบบ

ฟรีๆ

1. GPTzero

2. AI Text Classifier

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

**ตรวจสอบผลงาน
ที่สร้างโดย AI ยังไง??**

คำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์

ประเภทงานอันมีลิขสิทธิ์

☐ วรรณกรรม	☐ ดนตรีกรรม
☐ นาฏกรรม	☐ ภาพยนตร์
☐ ศิลปกรรม	☐ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
☐ โสตทัศนวัสดุ	☐ งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี
☐ สิ่งบันทึกเสียง	☐ แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

หมายเหตุ : การกรอกข้อความให้ใช้วิธีพิมพ์

สำหรับเจ้าหน้าที่

วันที่ยื่น.....

เลขคำขอ.....

ทะเบียนข้อมูลเลขที่.....

เอกสารแนบ

- บัตรประจำตัวประชาชน/หนังสือรับรองนิติบุคคล
- ผลงาน
- หนังสือมอบอำนาจ
- สัญญาโอนลิขสิทธิ์
- อื่น ๆ

8. รายละเอียดการสร้างสรรค์ผลงานโดยย่อ/แรงบันดาลใจ

หมายเหตุ : หากกรอกข้อมูลไม่เพียงพอให้กรอกในใบต่อท้าย ลข.01

ทะเบียนข้อมูลเลขที่ ต.000000

คำขอแจ้งข้อมูลเลขที่ 000000

หนังสือแสดงการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์

ออกให้เพื่อแสดงว่า

นายทรัพย์สิน ปัญญาดี

ได้แจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ไว้ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เมื่อวันที่ 1 เดือน มกราคม พ.ศ. 2565

ประเภทงาน ดนตรีกรรม

ชื่อผลงาน เพลง .....

ออกให้ ณ วันที่ 10 เดือน มกราคม พ.ศ. 2565

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการกองลิขสิทธิ์

หมายเหตุ เอกสารนี้มิได้รับรองความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

ในกรณีมีข้อพิพาทศาลจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

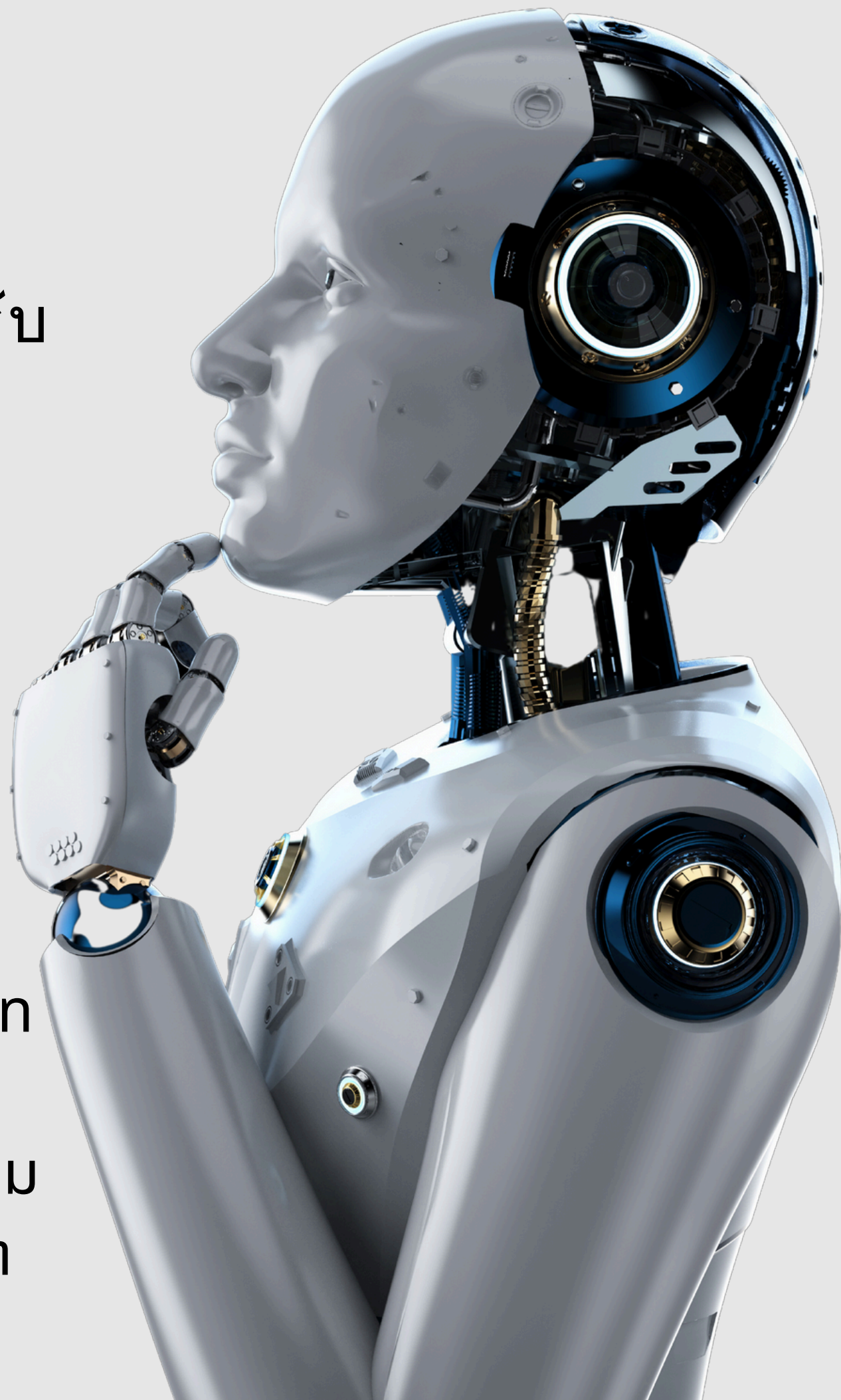

สรุปข้อ 1

AI ยังไม่สามารถได้รับ
ความคุ้มครองตาม
กฎหมายลิขสิทธิ์ไทย
ฉบับปัจจุบัน

สรุปข้อ 2

กฎหมายลิขสิทธิ์
คุ้มครองงาน 9 ประเภท
และการนำงานลิขสิทธิ์
อัพโหลดลงแพลตฟอร์ม
AI โดยไม่ได้รับอนุญาต
= **ละเมิดลิขสิทธิ์**

สรุปข้อ 3

หากเป็นงานที่มนุษย์และ
AI ร่วมกันสร้างสรรค์
ส่วนที่มนุษย์ทำสามารถยื่น
แจ้งลิขสิทธิ์กับกรมฯ ได้

สรุปข้อ 4

อย่าลืมศึกษา “Terms
and Conditions” ของ
แต่ละแพลตฟอร์มในการ
นำงานลิขสิทธิ์มาใช้ต่อ

“ความเหงา” ไม่มีลิขสิทธิ์ เราจึงมีสิทธิใช้ได้

แต่ถ้าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ เราก็ต้องขออนุญาต ถึงจะ Safe 100%

www.ipthailand.go.th

ปรึกษากฎหมายลิขสิทธิ์ โทร. 02-547-4704

FACEBOOK

กรมทรัพย์สินทางปัญญา